

Praha 22. 6. 2011

29

Činnost oboru alergologie v roce 2010

Activity in branch of allergology in 2010

Souhrn

Tato aktuální informace uvádí počet ordinací a jejich personální zabezpečení, dále počty ošetření (vyšetření) a počty léčených pacientů. Dává přehled o počtu léčených pacientů na vybrané diagnózy v České republice v roce 2010.

Summary

This Topical Information presents the number of consultation rooms, number of health personnel involved, number of examinations (treatments) and numbers of treated patients. It gives an overview of treated patients for selected diagnoses in the Czech Republic in 2010.

Zdrojem dat pro tuto Aktuální informaci je Roční statistický výkaz o činnosti zdravotnických zařízení pro obor alergologie a klinická imunologie, který byl zahrnut do Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví. Výkaz vyplňuje samostatně každá ordinace alergologie a klinické imunologie, včetně ambulantních částí nemocnic, ve všech zdravotnických zařízeních, bez ohledu na jejich zřizovatele.

Počet pracovišť alergologie a klinické imunologie, které odevzdaly výkaz, se mezi roky 2009 a 2010 zvýšil z 395 na 406, procento sběru výkazů se nemění a je kolem 96 %. Zvýšil se také vykazovaný počet lékařů alergologů (z 585 na 592) i jejich úvazků (ze 424 na 432). Jedná se o průměrný roční přepočtený počet pracovníků (úvazků).

Během sledovaného roku byly poskytnuty 2 miliony 358 tisíc ošetření (2 miliony 301 tisíc v roce 2009), což je v průměru 2,6 ošetření na jednoho léčeného pacienta. Zvýšil se počet ošetření připadající na jeden úvazek lékaře (z 5 424 na 5 459) i na tisíc obyvatel (z 219,4 na 224,2). Nejvíce ošetření na úvazek lékaře bylo vykázáno, stejně jako v předchozím roce, v kraji Jihočeském (7 586). Naopak nejmenší počet návštěv alergologů na 1 úvazek byl zaznamenán v kraji Pardubickém (4 496).

Léčeno bylo na alergologických pracovištích téměř 898 tisíc pacientů (889 tisíc v roce 2009), tedy zhruba o 8,5 tisíc více. Zvýšil se počet léčených pacientů připadající na tisíc obyvatel (z 84,8 na 85,4). Naopak se snížil počet léčených pacientů na úvazek lékaře (z 2 096 na 2 079). Nejvíce léčených pacientů připadajících na průměrný roční úvazek lékaře vykazoval i v tomto roce kraj Zlínský (3 456). Naopak nejmenší počet léčených pacientů na průměrný roční úvazek lékaře byl, stejně jako v předchozích letech, v Hl. m. Praze (1 538).

Z celkového počtu vybraných onemocnění léčených na alergologických pracovištích byla polovina u osob do 19 let.

Nejčastějšími léčenými onemocněními bez ohledu na věk byly pollinosa (v přepočtu na tisíc obyvatel 36,6) a astma (v přepočtu na tisíc obyvatel 30,8).

Z tisíce dětí do 19ti let se zhruba 223 dětí léčí s některým ze sledovaných alergických onemocnění (221 v roce 2009). Nejčastěji s pollinosou - sennou rýmou (80,7 z tisíce dětí do 19ti let), astmatem (66,4) a stálou alergickou rýmou (36,6). U osob starších 20ti let je pořadí nejběžnějších diagnóz stejné, ale výskyt v přepočtu na tisíc obyvatel daného věku je podstatně nižší. Z tisíce osob starších 20ti let se s některým ze sledovaných alergických onemocnění léčí 55,1. Z toho s pollinosou 20,5 osob starších 20ti let, s astmatem 17,6 a se stálou alergickou rýmou 10,8.

Dále se sledují diagnózy, které svým výskytem nejsou tak významné. Jedná se o atopickou dermatitis (dg. L20.-, z tisíce dětí do 19ti let 27,5 resp. 3,3 z tisíce osob starších 20 let), imunodeficienci s převahou poruch protilátek (dg. D80, z tisíce dětí do 19ti let 8,7 resp. 1,4 z tisíce osob starších 20 let), běžnou variabilní imunodeficienci (dg. D83, z tisíce dětí do 19ti let 2,8 resp. 1,0 z tisíce osob starších 20 let), Wegenerovu granulomatózu a jiné nekrotizující vaskulopatie (dg. M31), systémový lupus erythematosus (dg. M32), dermatomyositis (dg. M33), Sjögrenův syndrom a jiné systémové postižení pojivové tkáně (dg. M35) (tyto čtyři diagnózy představují souhrnně 0,1 z tisíce dětí do 19ti let resp. 0,3 z tisíce osob starších 20ti let) a anafylaxi (dg. T78.2, z tisíce dětí do 19ti let i osob starších 20ti let 0,3).

Počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací se snížil (z více než 95 tisíc na zhruba 90 tisíc) a také pacientů, u kterých byla zahájena specifická imunoterapie alergenem (z 25,4 tisíc na 24,3 tisíc). Snížil se také počet prováděných kožních testů (z 2 milionů 757 tisíc na 2 miliony 744 tisíc).

K péči o pacienty bylo použito 429 spirometrů (403 v roce 2009), na kterých bylo provedeno necelých 653 tisíc výkonů (608 tisíc v roce 2009). V imunologických laboratořích byly provedeny 3 miliony 83 tisíc výkonů (4 miliony 166 tisíc v roce 2009).

Vypracovala: Mgr. Jana Wiesnerová

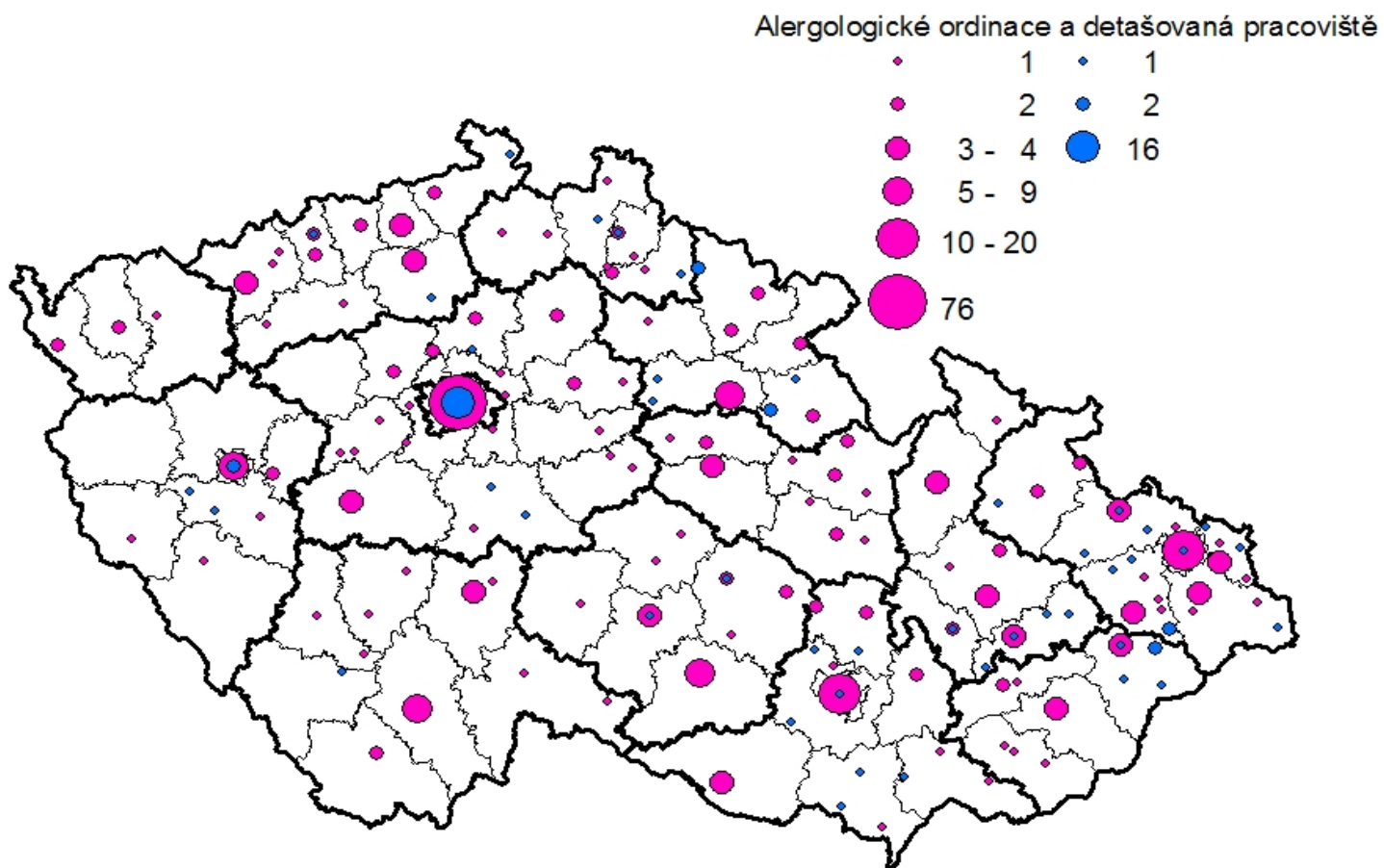
Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, 2010

Pracovníci a počty pracovišť		
Počet samostatných pracovišť		406
lékaři	fyzické osoby	592
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci (k 31. 12.)	432,84
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	431,90
ZPBD ¹⁾	fyzické osoby	630
	přepočt. počet (úvazek) + smluvní pracovníci	525,99
	průměrný roční přepočtený počet (úvazek) pracovníků celkem (včetně smluvních)	525,00
Průměrný počet lékařských úvazků na 1 pracoviště		1,06

Počty konzultací a počty léčených pacientů		
Počet vyšetření	celkem	2 357 654
	na 1 000 obyvatel	224,2
	na 1 průměrný roční úvazek lékaře	5 459
	na 1 léčeného pacienta	2,6
Průměrný počet léčených pacientů na 1 000 obyvatel		85,4
Průměrný počet léčených pacientů na 1 úvazek lékaře		2 079
Počet kožních testů		2 744 431
Počet léčených pacientů celkem		897 821
z toho	počet pacientů léčených specifickou hyposenzibilizací	89 931
	počet pacientů, u kterých byla zahájena individuální injekční nebo perorální specifická imunoterapie alergenem	24 347

¹⁾ Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.

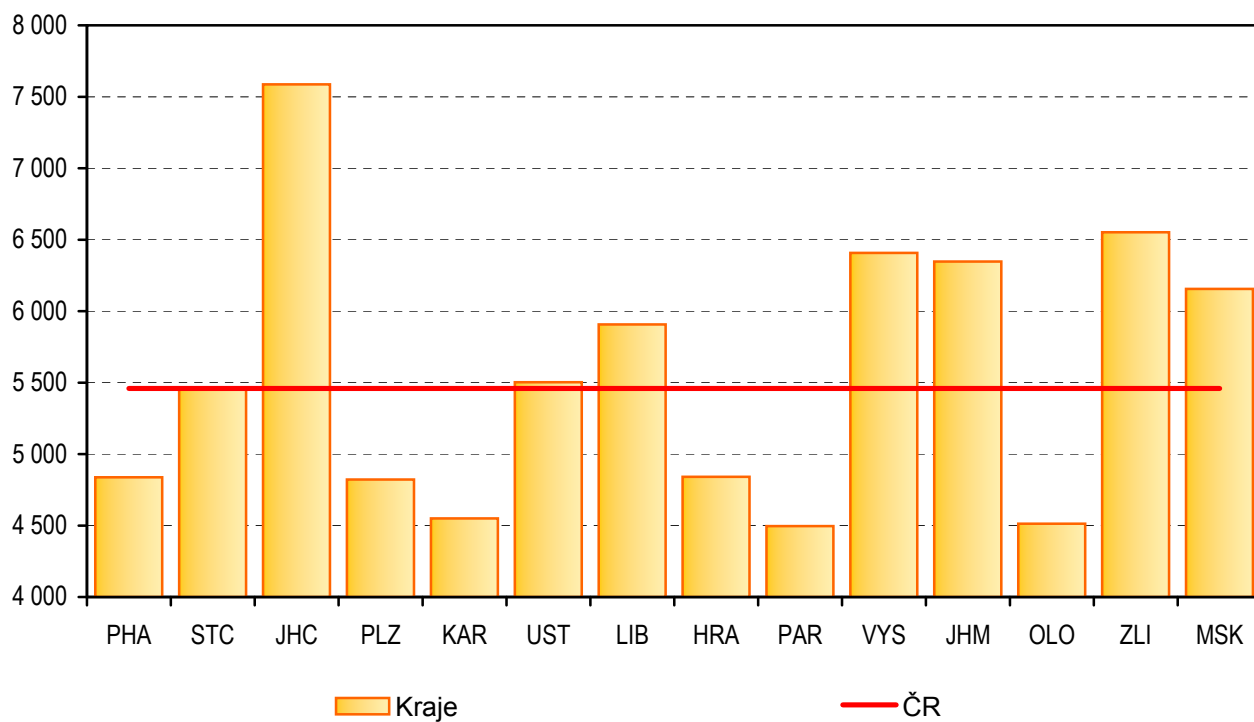
Počet zdravotnických zařízení obor alergologie a klinická imunologie v roce 2010

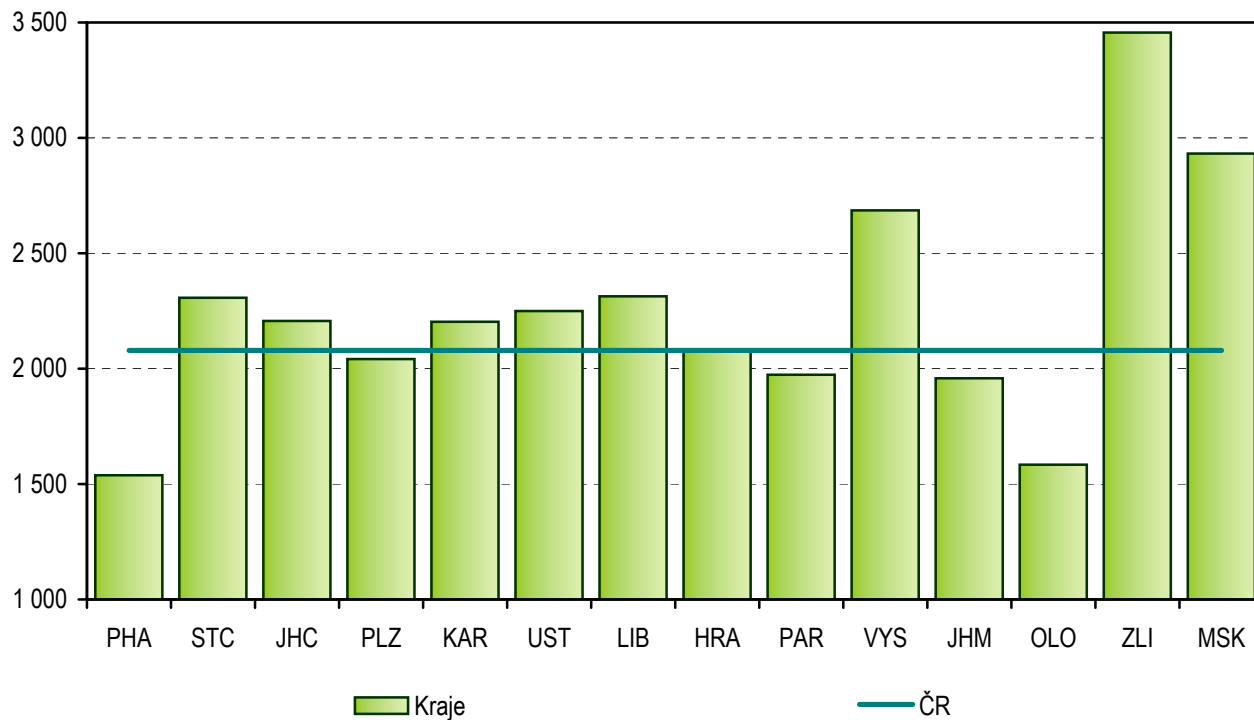
Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie, 2010

Území, kraj	Lékaři (průměrný roční přepočtený počet)	Počet ošetření		Počet léčených osob ve sledovaném roce		
		celkem	na 1 lékaře	celkem	na 1 lékaře	na 1 000 obyvatel
Hl. m. Praha	112,03	541 910	4 837	172 351	1 538	137,69
Středočeský	34,61	188 839	5 456	79 862	2 307	63,52
Jihočeský	15,48	117 437	7 586	34 162	2 207	53,55
Plzeňský	19,89	95 919	4 822	40 605	2 041	70,98
Karlovarský	6,45	29 345	4 550	14 209	2 203	46,19
Ústecký	30,46	167 601	5 502	68 516	2 249	81,98
Liberecký	14,60	86 239	5 907	33 776	2 313	76,85
Královéhradecký	26,90	130 228	4 841	55 941	2 080	100,92
Pardubický	15,99	71 896	4 496	31 562	1 974	61,07
Vysočina	15,00	96 112	6 407	40 289	2 686	78,26
Jihomoravský	54,40	345 284	6 347	106 524	1 958	92,41
Olomoucký	29,88	134 851	4 513	47 322	1 584	73,75
Zlínský	15,08	98 801	6 552	52 118	3 456	88,27
Moravskoslezský	41,13	253 192	6 156	120 584	2 932	96,87
ČR	431,90	2 357 654	5 459	897 821	2 079	85,37

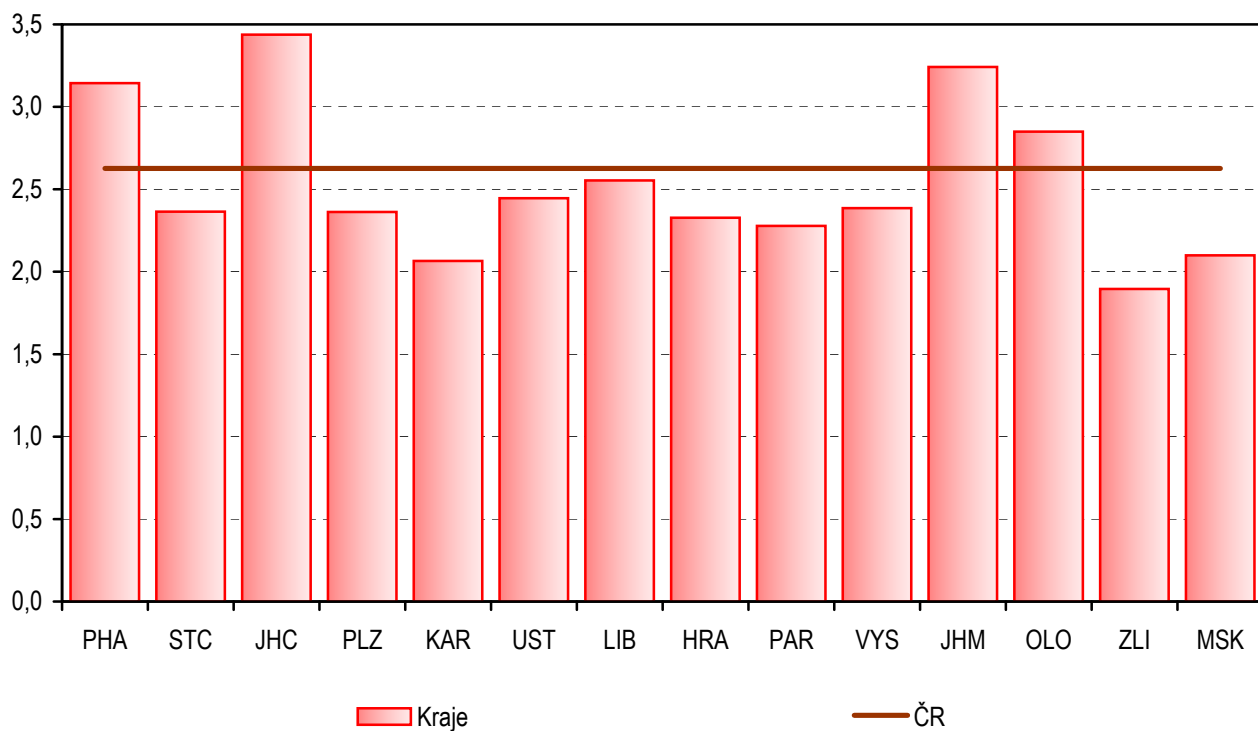
Počet konzultací na 1 lékaře

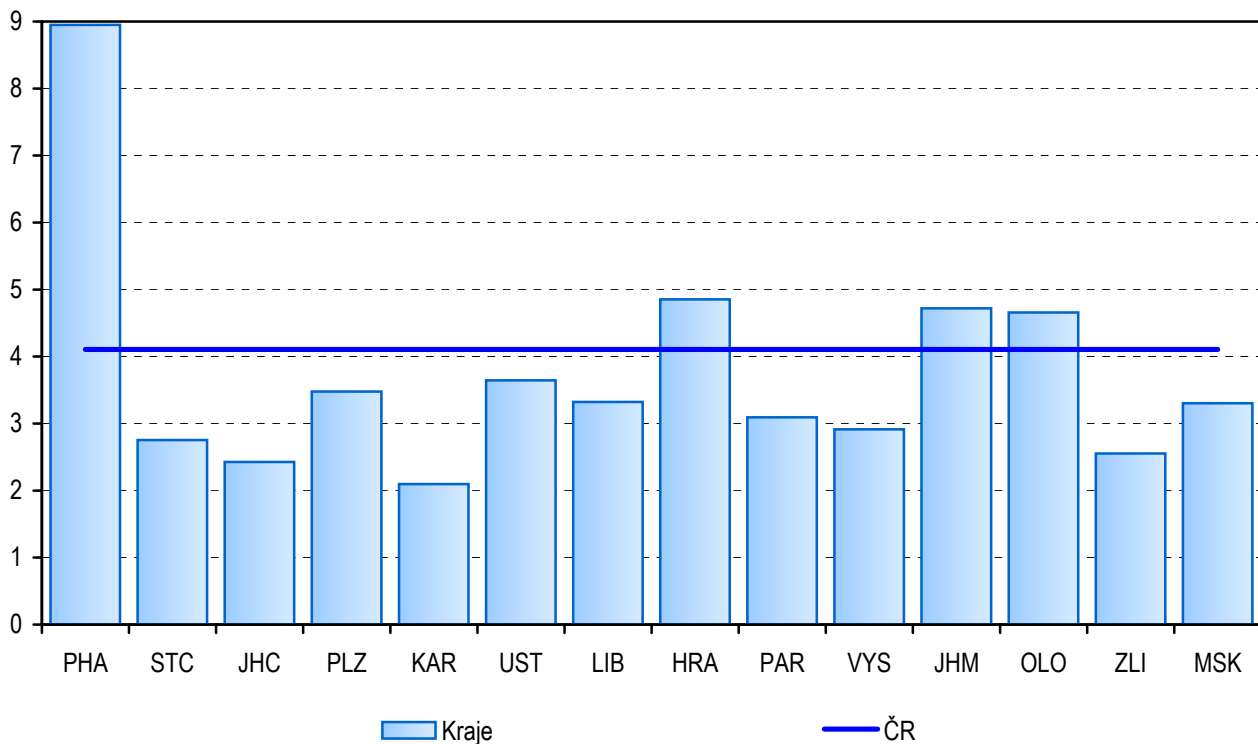
Počet léčených pacientů na 1 lékaře

Počet konzultací na 1 léčeného pacienta

Počet úvazků na 100 000 obyvatel

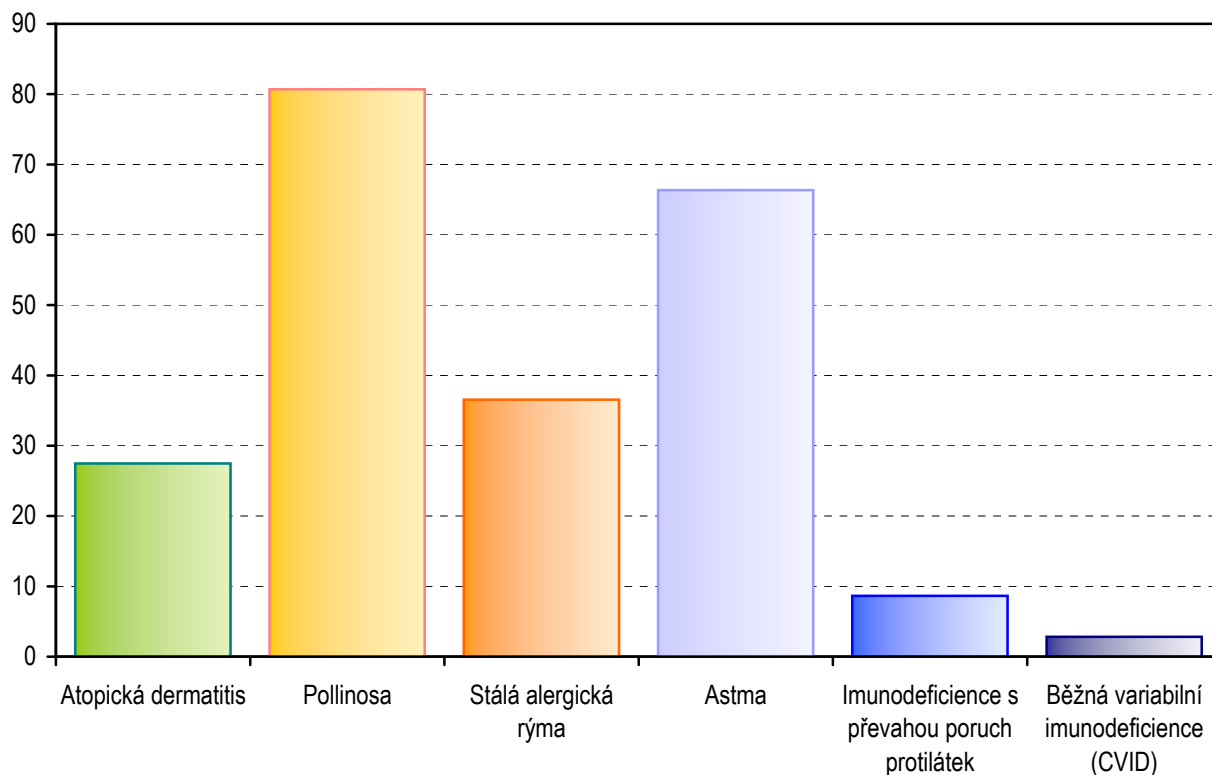

**Činnost pracovišť alergologie a klinické imunologie 2010,
dispenzarizovaní pacienti pro vybrané poruchy**

Druh poruchy nebo vady	Kód MKN-10	0–5 let	6–14 let	15–19 let	20 let a více
atopická dermatitis	L 20.-	21 764	21 793	14 306	27 435
pollinosa	J 30.1	18 121	75 675	76 076	172 255
stálá alergická rýma	J 30.3	9 394	33 582	33 972	90 803
astma	J 45	21 567	61 846	56 284	148 022
imunodeficiencie s převahou poruch protilátek	D 80.-	7 361	6 833	4 011	11 774
běžná variabilní imunodeficiencie (CVID)	D 83.-	1 735	2 507	1 721	8 718
na 100 obyvatel daného věku					
atopická dermatitis	L 20.-	3,2	2,6	2,4	0,3
pollinosa	J 30.1	2,7	9,1	12,7	2,0
stálá alergická rýma	J 30.3	1,4	4,0	5,7	1,1
astma	J 45	3,2	7,4	9,4	1,8
imunodeficiencie s převahou poruch protilátek	D 80.-	1,1	0,8	0,7	0,1
běžná variabilní imunodeficiencie (CVID)	D 83.-	0,3	0,3	0,3	0,1

**Dispenzarizovaná onemocnění v přepočtu na 1 000 obyvatel
ve věku 0–19 let, v roce 2010**

**Dispenzarizovaná onemocnění v přepočtu na 1 000 obyvatel
ve věku 20 let a více, v roce 2010**

